

T.C.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği – Bilgi Edinme Birimi

7/14895

Sayı : B.18.0.BHİ.0.00.00/610.01- 740
Konu : Yazılı Soru Önergesi

06...17/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM'nin 16.06.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-23784 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Antalya Milletvekili Sayın Hüsnü ÇÖLLÜ' nün, 7/14895 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EK
Cevabi yazı (3 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği: _____ :
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı

Bilgi _____ :
Başbakanlık

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSNÜ ÇÖLLÜ' NÜN
7/14895 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN CEVABI**

SORU 1. Söz konusu (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün 13.04.2010 tarih ve 77981 sayılı dağıtım) yıkım yazısı ile ilgili olarak, Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı ya da Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Bu yazı ile ilgili Başkanlık ya da Bakanlığınızdan görüş istenmiş midir? Ne görüş bildirilmiştir?

CEVAP 1. Kurumumuzdan her hangi bir görüş istenmemiştir. Ancak bahse konu yazı, bu alanda yetki ve sorumluluğu bulunan diğer idarelerle birlikte Kurumumuza da iletilmiştir.

SORU 2. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün önceki yıllarda da Koruma Bölgesi'ndeki Uçağz Köyü'ndeki 88 binanın yıkılması yönünde talepte bulunduğu, Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığının, Arkeolojik değerlerle geleneksel konut dokusunun iç içe geçtiği ikili kültürel koruma alanının var olduğu yerlerde geleneksel dokunun da korunması" yönünde karar alarak, 88 binadan yalnızca 11' i için yıkım kararı aldığı doğru mudur?

CEVAP 2. 21.02.2005 tarihli ve 785 sayılı yazımızda; 22.02.2005 tarihinde gerçekleştirileceği belirlenen "yıkım işlemleri" hakkında, Kurumumuza iletilen bütün veriler ve görüşler doğrultusunda, "Uçağz Köyü ve Kale Mahallesinde 11.01.2005 tarihinde yapılan tespitler sonucunda, 1989 yılında yapılan 1.derece Arkeolojik Sit tesciline esas tespit çalışmaları sonrasında, 51 adet mevzuata aykırı yeni bina tespitinden bahisle bu yapılardan 11 adedinin hazine mülkiyetinde, 4 adedinin orman mülkiyetinde, 1 adedinin de yol boşluğunda olduğunun belirlendiğinin Kurumumuza bildirilmesini takiben; Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, İmar Kanunu, Kıyı Kanunu ve ilgili yönetmeliklerinden oluşan mevzuata aykırılıkları belirlenmiş ve haklarında işlem başlatılmış yapıların yıkımları ile alakalı işlemlerin, yine mevzuatta tanımlanan esaslara uygun olarak yürütülmesi, Hazine ile orman mülkiyetinde yer alan izinsiz yapılara öncelik verilmesi, yıkım programının Antalya Valiliği'nin ilgi yazısında yer verilen bölgenin özellikleri, hava koşulları ve turizm sezonu gibi hususlar da dikkate alınarak gerçekleştirilmesi, diğer yapılar için ise Kekova (Kale-Uçağz) hakkında alınacak Yüksek Kurul İlke Kararı'nı takiben işlemlere devam edilmesi uygun mütalaa edilmekte" olduğu belirtilmiştir.

SORU 3. Başkanlığın geleneksel dokunun da korunması yönündeki görüşünde bir değişiklik olmuş mudur? Olmuş ise hangi gerekçelerle kararda bir değişikliğe gidilmiştir? Kararda bir değişiklik yok ise, bu durumu Kültür ve Turizm Bakanlığı'na iletecek misiniz?

CEVAP 3. Her hangi bir değişiklik söz konusu değildir.

SORU 4. Kaş-Kekova Kale-Uçağz Özel Çevre Koruma Bölgesi'nin 1/5000 ve 1/1000'lik uygulama koruma imar planları hazırlanmış mıdır? Bu planları yapma yetkisi hangi kurumdadır? Hazırlanmamış ise gerekçesi nedir? Bu planlar ne zaman hazırlanacaktır? Uygulama koruma imar planları hazırlanmadan, köydeki binaların yıkılması kararını uygun buluyor musunuz?

CEVAP 4. 13.11.1989 tarihli ve 20341 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 383 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 444 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik "Amaç başlıklı 1 inci maddesinde; "...Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak ilan edilen ve edilecek alanların sahip olduğu çevre değerlerini korumak ve mevcut çevre sorunlarını gidermek için tüm tedbirleri almak, bu alanların koruma ve kullanma esaslarını belirlemek, imar planlarını yapmak, mevcut her ölçekteki plan ve plan kararlarını revize etmek ve resen onaylama" görev ve yetkisi, Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı'ndadır. Ancak, Yüksek Kurul İlke

Kararları saklı olup 2863 sayılı Yasanın geçerli olduğu alanlarda Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurullarının görüşlerinin alınma zorunluluğu bulunmaktadır.

Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığımızca "Kale-Üçağz'a ait Nazım ve Uygulama İmar Planlarının Temini İşi" 2003 yılında ihale edilmiştir. Bu tarihten itibaren ilki 09.11.2004 ve sonuncusu 05.08.2009 olmak üzere toplam 4 plan taslağı, Kurumumuzca uygun görülerek Antalya Koruma Kuruluna iletilmiştir. Bu planlarda tek tek her parseldeki yapılara ait tespit ve müdahaleler tanımlı olmasına karşın Kurulca henüz nihai görüş verilmemiştir.

2003 yılında başlayan planlama sürecinde alanın öncelikle I. Derece Arkeolojik ve Doğal Sit Statüsünde iken sorgulaması ve analizi yapılarak hazırlanan ilk planlar, 09.11.2004 tarihinde ilk olarak ekli parsel ve yapı ölçeğinde müdahale kararlarını da içeren uzman raporları, 1/1000 ölçekli uygulama, 1/5000 ölçekli Nazım ve Gelişme Alanı öngörüsü ile Antalya Koruma Kuruluna iletilmiştir.

15.04.2005 tarihli ve 702 sayılı ilke kararının 12.06.2005 gün ve 25843 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmasını müteakip (Kentsel Arkeolojik Sit Alanları Koruma-Kullanma Koşulları) 02.11.2005 tarih ve 2357 sayılı Antalya Koruma Kurulunun (planların yeniden değerlendirilmesi, çizim tekniklerinin gözden geçirilmesine yönelik) görüşü üzerine; kentsel arkeolojik alan tanımlaması ve sınırlarına uyularak hazırlanan plan taslakları ve ana müdahale kararları Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığınca 04.04.2006 tarihli ve 670 sayılı yazı ile tekrar Koruma Kuruluna iletilmiştir.

Her iki plan taslağının eki ve raporlarında yıkılacak yapılar, projesine göre yenilenecek yapılar, tamamen alana aykırılığı sebebiyle kaldırılacak yapılar ile tespitli yapıların kitle ekleri bazında dahi müdahale kararları tanımlanmıştır.

Bu çalışmalar sonucunda Kurulca yapılan değerlendirme, 02.05.2006 tarih ve 0964 sayılı yazı ile iletilmiş ve bu yazıda (kıyı mevzuatı, tespitli yapılar ve öneri köy gelişim alanıyla ilgili yeni bilgi ve çalışmalar istenmiştir.)

27.06.2008 tarih ve 1317 sayılı yazımız ve eki taslaklarda komşu parsel esasına dayanılarak bir açılım yakalanmaya çalışılmıştır. Alınan Kurul Kararı, plan hükümlerinin ve ana müdahale kararlarının Kurul üyelerince daha detaylı incelenmesi sonucu taslakların değerlendirilebileceği ve bu çalışmalar öncesi yeni bir doküman olarak sunulan TİMİUSSA Antik kentine ilişkin yeniden bir değerlendirme yapılmasını, bu çalışmaya göre planların ve sit sınırlarının kontrollerini istemiştir.

Bu çerçevede Antalya İli, Kale İlçesi, Üçağz Köyüne ve Kale Mahallesiine ait Koruma Amaçlı İmar Planları kapsamında, köy nüfusunda oluşan artış sebebiyle köyün gelişme alanına ihtiyaç duyulduğu belirtilerek bu ihtiyacın bölgenin turizm amaçlı faaliyetler açısından da sahip olduğu özellikler de dikkate alınarak değerlendirilmesi sonucunda; Kurumumuzca yürütülen Koruma Amaçlı İmar Planı çalışmaları kapsamında hazırlanan plan taslaklarının Antalya Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu görüşüne sunulmasının ardından gelişen süreç itibarıyla Koruma Kurulunun 07.11.1989 gün ve 532 sayılı kararıyla I. Derece Arkeolojik ve Doğal Sit Alanı olarak tescil edilen planlama alanı hakkında Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 15.04.2005 gün ve 703 sayılı kararı doğrultusunda, bu alandaki arkeolojik değerler ile birlikte, bu değerler ile bir arada yaşayan kentsel dokunun korunması, yaşatılması ve gereken hallerde çağdaş yaşam koşullarına uyandırabilmesi amacıyla yine Yüksek Kurulun 15.04.2005 gün ve 702 sayılı İlke Kararı doğrultusunda alanın sit statüsü değiştirilmiştir.

Gerek Üçağz köyü ve gerekse Kale mahallesinde yaşayan doku bir anlamda arkeolojik tescilli parseller üzerinde yer alan, yüzü hep denize dönük geleneksel çizgileri yansıtan ve 1989 tarihli tespit tutanaklarında da burada bulundukları kayıt altına alınmış yapılardan oluşmaktadır.

Yaklaşık 6 yıldır bu bakış açısını kaybetmeden yapılan çalışmalar alanın sadece arkeolojik sit statüsünün bulunmadığını aynı zamanda küçük çaplı bu eski kırsal dokunun yaşayan nadir örneklerden biri olarak korunmasını sağlayıcı açılımları yakalamıştır. Bununla birlikte, bu dokuyu içeren onaylı planların bulunmayışı, köy yerleşik alanı sınırlarının bulunup bulunmadığı, bu sınırlar dahilindeki eski yapıların muhtarlık izni ya da ruhsata dayalı olarak yapılıp yapılmadığı, Kıyı Kanunu gereği ilk 50 metrenin açık alan ve yeşil alan tanımlamalarıyla kamu kullanımlarına ayrılmak üzere kamuya terk edilmesini sağlayıcı düzenlemelere ve ikinci 50m.nin ise “günübirlik alan” olarak ayrılmasını tanımlayan düzenlemenin Üçağz ve kale mahallelerine yer alan mevcut dokunun tamamına yakınının yok olmasına sebep olacağı yönündeki tartışmalar devam etmektedir.

SORU 5. *Özel Çevre Koruma Bölgesi ile ilgili planlama ve uygulama yetkileri Başkanlığınızda olduğuna göre, Uçağz Köyü halkının taleplerini de dikkate alarak, yıkım kararının durdurulması için bir girişimde bulunacak mısınız?*

Yoksa, süreci izlemekle mi yetineceksiniz?

CEVAP 5. Planlar mer’i mevzuat çerçevesinde alan kullanım kararları ve koşullarını belirler. Alanda geçerli mevzuat hükümleri yoruma imkan bırakmaksızın mevcut yerleşimin önemli bir kısmının boşaltılmasına ve/veya fonksiyonlarının değiştirilmesine amirdir. Bu durumda yapılacak planlamada;

- Yörede yaşayan insanların konut ihtiyacının en yakın noktada karşılanması,
- Belirlenen/belirlenecek ana müdahale kararlarına göre hukuki ve teknik açıdan kullanılması mümkün olan yapıların iyileştirilerek bölgedeki mevcut faaliyetlere entegre edilmesi daha geçerli bir yaklaşımdır.
- Köy halkının ihtiyaçları ve alanın önemi çerçevesinde Kurumumuzun plan onama yetkisi gereği planlama çalışmalarına devam edilmektedir. Bununla birlikte planlama faaliyetlerinin mevzuata aykırı yapılaşmalarla ilgili işlemleri durdurucu niteliği bulunmamaktadır. Ancak söz konusu planlar onaylandığında plan koşullarına uyan yapıların ruhsatlandırılması mümkün olabilecektir.

Yukarıda ifade edilen çalışmalar için Kurumumuz ve Antalya Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanlarınca ortaklaşa yürütülecek arazi çalışmaları ile köyün yerel ihtiyaçlarına ve Güney Antalya, Kale-Kaş-Kalkan kıyı bandındaki yeri sebebiyle, oluşacak genel gelişme eğilimlerine yönelik tespit ve değerlendirmelerin yapılması hedeflenmektedir.